

skih površin z gozdnim drevjem. Razen tega pa velike strmine otežujejo kmetovanje. Na tem območju se srečujemo še z izrazito ekstenzivnim kmetovanjem in slabo opremljenostjo kmetij. Na območju te KS, podobno kot v hribovitem delu KS Medvode, bo potrebno opredeliti kmetijske površine, s SIS za gozdarstvo razmejiti površine in se dogovoriti za ukrepe o zmanjšanju zaraščeneosti, izvesti agromelioracije (izboljšati dostop do kmetijskih površin, planiranje, krčenje grmičevja) in druge ukrepe, ki jih bo nakazala študija razvoja kmetijstva in gozdarstva, ki je v izdelavi.

KS Vodice: Krajevna skupnost obsega 952 ha kmetijskih površin. Naravni pogoji so dobri. Na tem območju je opremljenost kmetij s kmetijsko mehanizacijo precej dobra. Na to področje močno pritiska urbanizacija z ZO, prav tako bo pa veliko kmetijskih površin uničenih zaradi izgradnje cest.

217 ha je v uporabi Emone. Na tem območju bo potrebno zaščititi kvalitetna kmetijska zemljišča in izvesti komasacije v Zapogah in Vodicah na površini 300 ha, prav tako pa spodbuditi svobodno menjavo kmetijskih površin. V nekaterih vaseh kot so npr. Povodje, Polje, Vojsko pa izvršiti melioracije in s tem vsaj nekoliko ublažiti izgubo kmetijskih površin na račun urbanizacije.

VIII. Druge naloge

1. KMETIJSKI ZEMLJIŠKI SKLAD

Kmetijski zemljiški sklad v občini sestavljajo tista kmetijska zemljišča v družbeni lastnini, ki jih ne uporabljajo delavci ali združeni kmetje v kmetijskih organizacijah. V ta sklad preidejo tudi kmetijska zemljišča:

- ki jih pridobiva kmetijska zemljiška skupnost s pravnimi posli (nakupi),
- ki se v ta sklad prenesejo po določbah zakona o dedovanju kmetijskih zemljišč in kmetij,
- za katere so se občani odpovedali lastninski pravici,
- presežek nad zemljiškim maksimumom,
- za katera lastnik ni več kot 10 let storil ničesar, s čimer bi kakorkoli izvrševal lastninsko pravico ali ga kmetijska organizacija eno leto ni obdelovala.

Kmetijska zemljiška skupnost gospodari z zemljišči tega sklada, vendar jih sama ne obdeluje. Ta zemljišča praviloma prenaša na kmetijske ali gozdne organizacije ali pa jih oddaja v dolgoročni zakup kmetom. Če z zemljišči ne more tako razpolagati jih lahko proda ali zamenja.

Sklad teh zemljišč v občini se bo z leti večal. S tem se bo povečalo tudi delo in skrb za gospodarjenje. Značilnost tega sklada sedaj je, da so v njem relativno slabša zemljišča in da bodo verjetno tudi v bodoče in glede na pridobivanje bodo zelo razmetana po območju občine. Prav zaradi tega bo prevladovalo v občini razpolaganje z zakupi kmetom. Z zamenjavami bi bilo treba ta zemljišča zaokrožiti v upravičenih primerih pa tudi prodati. V srednjeročnem načrtu bo zato potrebno natančneje opredeliti gospodarjenje s skladom kmetijskih zemljišč.

2. PROMET S KMETIJSKIMI ZEMLJIŠČI

Promet s kmetijskimi zemljišči ureja zakon o kmetijskih zemljiščih. Ta med drugim določa, da imajo kmetijske organizacije in kmetje, katerih zemljišče meji na zemljišče, ki ga prodaja kmet ali drugi lastnik, prednostno pravico nakupa. Če ta upravičenec prednostnega nakupa ne uveljavi, ima prednostno pravico kmetijska zemljiška skupnost, nato pa kmetijska organizacija in kmet, ki imata svoje zemljišče v primerni oddaljenosti. Ne glede na to, pa ima zakupnik ponujenega zemljišča prednostno pravico pred vsemi.

Če prednostni upravičenec smatra, da ponudena cena bistveno presega tržno vrednost, lahko sproži postopek za ugotovitev tržne vrednosti, prodajalec pa v tem primeru, če se z ugotovljeno tržno vrednostjo ne strinja, ponudbo v določenem roku lahko umakne. Potrebo bo, da se kmetijsko zemljiška skupnost odloča o nakupu in na ta način pridobi v sklad čim več zemljišč, posebno velja to za zemljišča v prvem območju trajno namenjenem za kmetijstvo. V tej smeri se bo tudi odvijalo delo KZS.

3. KMETIJSKI ZEMLJIŠČNI MAKSIMUM

Zakon o kmetijskih zemljiščih določa kolikšno površino obdelovalne zemlje oziroma gozdov imajo lahko kmetje oziroma nekmetje. Nekmetje smejo imeti v ravninskih predelih skupno največ 1 ha kmetijske zemlje in gozda, od tega največ 0,5 ha gozda. V naši občini bo precej primerov preseganja maksimuma. Zato bo KZS morala zagotoviti finančna sredstva za prevzem in odplačilo takih zemljišč. Obseg svojih zemljišč morajo sami prilagoditi do 12. 2. 1981. Po tem roku se presežek odvzame.

4. ZAKUP KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

Pri oddaji kmetijskega zemljišča v zakup velja isti postopek, kot velja za prodajo. V naši občini je precej površin, ki jih lastniki dajejo v zakup obdelovalcem, vendar ta zakup ni urejen tako kot določa zakon. Mnogokrat so pogodbe kratkoročne, kar se negativno odraža na ohranjanju rodovitnosti kmetijskih zemljišč.

5. UREJANJE PREŽIVNINE

Zakon o preživninskem varstvu kmetov daje kmetom pravico do preživninskega varstva, če oddajo družbeni pravni osebi najmanj 2 ha kmetijske zemlje ali najmanj 3 ha gozda.

Kmet, ki tako oddaja svoje zemljišče ima pravico do mesečnega denarnega prejema. Kmetijska zemljiška skupnost pa je pri tem dolžna sprožiti pobudo za zagotovitev socialne varnosti in stabilnosti takega kmeta oziroma za prevzem njegovega zemljišča. Ze sedaj imamo 2 zahtevka za odkup v skupni površini v 10 ha, v bodoče jih bo pa še več, saj starost lastnikov kmetij iz leta v leto pada, s tem pa narašča število ostarelih lastnikov.

OPOMBA (pojasnilo)

Kmetijska zemljiška skupnost je nosilka kmetijske zemljiške politike v občini. Njen srednjeročni načrt bo zato obsegal predvsem konkretizacijo dogovorjenih nalog in ciljev, manj pa materialnih kazalcev razvoja. Pri tem moramo upoštevati, da svojih prihodkov ne ustvarja po načelih svobodne menjave dela in tako ne pripravlja po sistemu planiranja elemente za sklenitev sporazuma o temeljih plana na enak način kot samoupravne interesne skupnosti. Način zadovoljevanja skupnih potreb je torej bistveno drugačen, zato so smernice za pripravo plana pripravljena faza za dogovarjanje o kmetijski zemljiški politiki kot glavne vsebine plana samega.

V te smernice niso zajete vse naloge, ki izhajajo iz predpisov — teh je nad 50 — in iz danih razmer in potreb v občini. Velik del njenih pristojnosti se zajema v letnih načrtih kot delovni program organov skupnosti, podobno kot programirajo svoje delo organi javnih služb. Izpuščene so tudi naloge iz področja njenega organizacijskega razvoja, sodelovanje s podpisniki, s sosednjimi skupnostmi v mestu in regiji ter republik.

Prižadevati si je potrebno, da bi oblikovali realne in uresničljive naloge, vendar pa biti smeješi za takšne odločitve, s katerimi bi pospeševali napredek v izboljšanju zemljiške strukture in kmetijstva nasploh.